

London 2012: minder bezoeken, méér bestedingen

19/08/2013 - [PAUL HOVER](#)

In toenemende mate wordt door Nederlandse overheden de potentiële maatschappelijke betekenis van (mega-)sportevenementen erkend. Omdat investeren in sportevenementen kan bijdragen aan het realiseren van beleidsdoelen kunnen sportevenementen rekenen op steun van gemeente, provincie of Rijk. Eén van de zaken die in die context vaak aan orde komt is de economische betekenis van een evenement. Uitgaven van evenementenbezoekers spelen daarin een belangrijke rol. In dit artikel wordt antwoord gegeven op de vraag hoeveel buitenlandse bezoekers het Verenigd Koninkrijk en Londen gedurende de periode van de Olympische en Paralympische Spelen van 2012 hebben getrokken. Daarnaast wordt beschreven wat hun uitgaven zijn geweest. En hoe verhoudt die ontwikkeling zich tot andere zomerspelen?

Mega-evenement als platform voor destinationmarketing

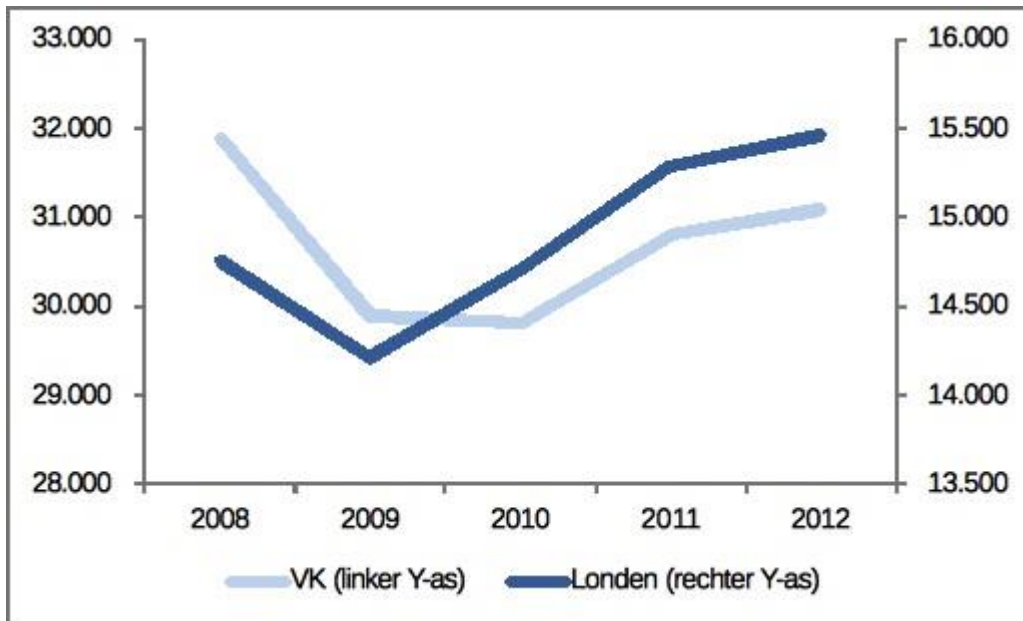
De mondiale exposure die met de Spelen gepaard gaat biedt een platform om de gaststad en het gastland te presenteren aan het wereldpubliek. De missie van VisitBritain - de publiek gefinancierde organisatie die het VK wereldwijd vermarkt - is om vóór, tijdens en na de Spelen het VK te promoten als bestemming voor zakelijke en toeristisch-recreatieve trips. Niet alleen de buitenlandse markten vormen een doelgroep, ook de eigen inwoners werd gewezen op de pracht en praal in eigen land.

"2012 WAS GOED VOOR 31,1 MILJOEN BUITENLANDSE BEZOEKEN AAN HET VERENIGD KONINKRIJK."

Bezoeken

2012 was goed voor 31,1 miljoen buitenlandse bezoeken aan het Verenigd Koninkrijk. Dat is het hoogste aantal bezoeken sinds 2008, maar geen record (figuur 1). Ongeveer driekwart van de bezoeken had betrekking op personen die afkomstig waren een Europees land (6% uit Nederland). In vergelijking met 2011 is het aantal buitenlandse bezoeken ongeveer 1% hoger. Dit betreft zo'n 290.000 bezoeken. Dit is ongeveer 5,5 maal de capaciteit van de Amsterdam Arena. Ook wat betreft bezoeken aan de hoofdstad geldt dat dit het hoogste is sinds 2008. In 2012 waren er 15,5 miljoen buitenlandse bezoeken aan Londen (eveneens +1% t.o.v. 2011).

Bezoeken buitenlandse toeristen aan VK en Londen 2008 – 2012, in absolute aantallen x 1.000

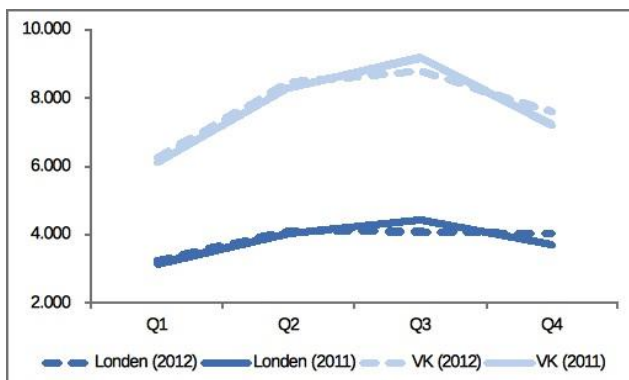

Bron: International Passenger Survey - Office for National Statistics (2013), bewerking Mulier Instituut

"DE AFNAME VAN HET AANTAL BEZOEKEN KAN DUIDEN OP EEN VERDRINGINGSEFFECT (CROWDING OUT)."

De Olympische en Paralympische Spelen vonden plaats in het derde kwartaal van 2012. In die periode waren er 8,8 miljoen bezoeken van buitenlanders aan het VK (figuur 2). Ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder is dat een krimp van ongeveer vier procent. Ook werden er in het derde kwartaal in 2012, in vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder, minder bezoeken aan Londen gebracht. De terugloop in de hoofdstad is bijna twee maal zo hoog als in het VK als totaal (bijna 8%). De afname van het aantal bezoeken kan duiden op een verdringingseffect (crowding out). De Spelen trekken sportliefhebbers aan, maar stoten tegelijkertijd andere doelgroepen af. De groep 'mijders' is mogelijk groter dan de bezoekers. Verwachte drukte en hoge prijzen kunnen argumenten zijn om het VK of Londen in de periode van de Spelen niet te bezoeken.

Bezoeken buitenlandse toeristen aan VK en Londen in 2011 en 2012, per kwartaal, in absolute aantallen x 1.000

Bron: International Passenger Survey - Office for National Statistics (2013), bewerking Mulier Instituut

Verder kan geconcludeerd worden dat er in het vierde kwartaal van 2012 sprake was van méér bezoeken aan het VK en Londen dat in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Er was in die periode dus geen sprake van een 'Olympic hangover'.

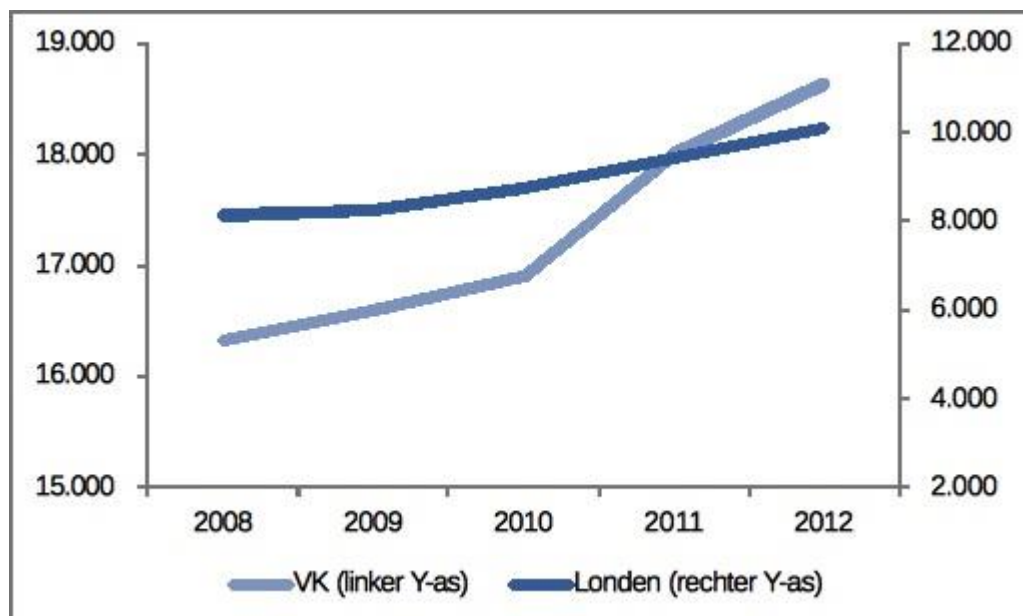
Bezoek aan het VK voor de Spelen

Aangezien er bij de hiervoor gepresenteerde cijfers geen onderscheid is tussen bezoeken in het kader van de Spelen en los daarvan wordt in dit kader ingegaan op het 'Olympisch bezoek'. Er waren volgens het Brits bureau voor de statistiek 698.000 buitenlandse bezoekers die voor de Spelen naar het Verenigd Koninkrijk zijn afgereisd en een betaald Olympisch of Paralympisch evenement bezocht hebben. Hiervan reisden 471.000 buitenlandse bezoekers primair voor London 2012 af naar het VK (10% Nederlanders). De overige 227.000 bezoekers (onder hen 5% Nederlanders) hadden een ander hoofddoel, maar kochten wel tickets voor de Spelen. Van degenen die het VK bezochten primair omwille van een bezoek aan een Olympisch of Paralympisch evenement was 63 procent man en 43 procent jonger dan 35 jaar. De omvang het aantal bezoekers aan de hoofdstad was in 2012 ongeveer gelijk aan voorgaande jaren, maar de samenstelling van die groep was waarschijnlijk anders (jonger en mannelijker).

Uitgaven

Voor de economische betekenis is niet alleen de omvang van het aantal bezoeken relevant, ook de bestedingen zijn cruciaal. De 31,1 miljoen buitenlandse bezoeken aan het VK in 2012 leidden tot 18,6 miljard GBP aan bestedingen (+3,6% t.o.v. 2011; figuur 3). De buitenlandse bezoeken aan Londen leidden tot 10,1 miljard GBP aan bestedingen (+7% t.o.v. 2011).

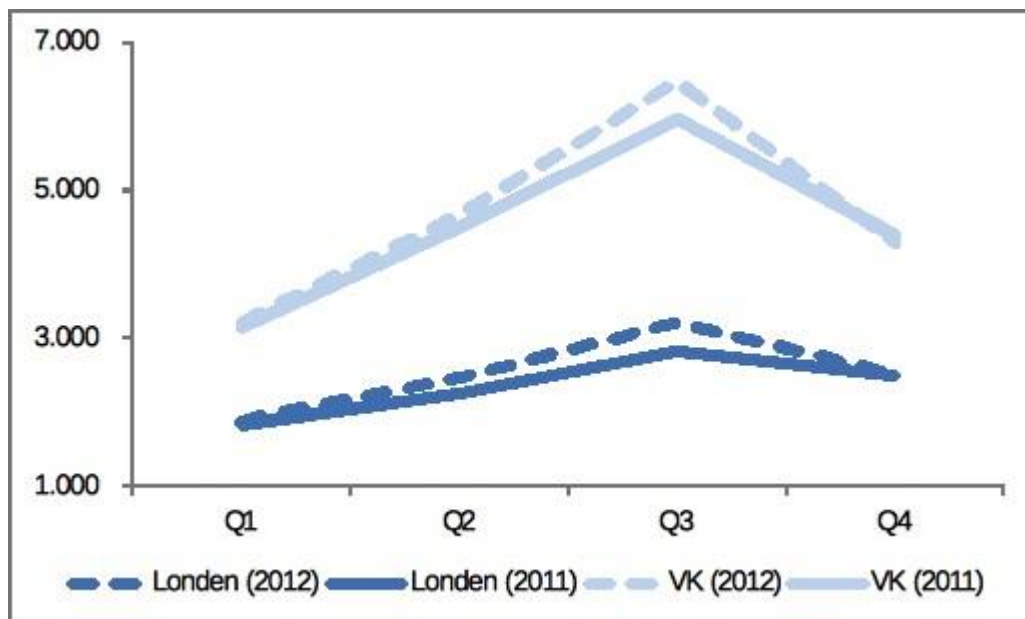
Bestedingen buitenlandse toeristen in VK en Londen 2008 – 2012, in Britse ponden (GBP) x 1.000.000

Bron: *International Passenger Survey - Office for National Statistics (2013)*, bewerking Mulier Instituut

Ook ten aanzien van de bestedingen is het interessant om het derde kwartaal van 2012, toen de Spelen plaatsvonden, te bekijken. De 8,8 miljoen bezoeken van buitenlanders aan het VK in het derde kwartaal van 2013 waren goed voor 6,5 miljard GBP aan bestedingen (+8,5% t.o.v. Q3 2011; figuur 4). In het geval van de hoofdstad rijst hetzelfde beeld op. Daar werd er in het Olympisch kwartaal 3,2 miljard GBP besteed (+14% t.o.v. Q3 2011).

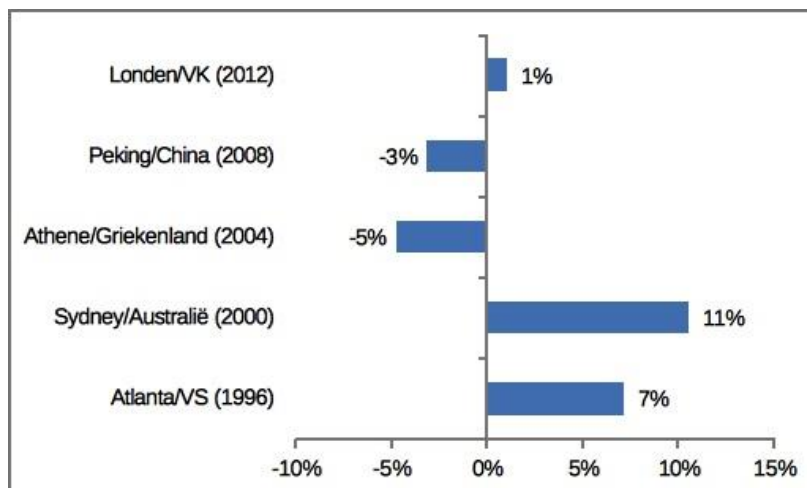
Bestedingen buitenlandse toeristen in VK en Londen in 2011 en 2012, per kwartaal, in Britse ponden (GBP) x 1.000.000

Bron: International Passenger Survey - Office for National Statistics (2013), bewerking Mulier Instituut

2012 in perspectief

Het aantal buitenlandse bezoeken aan het VK in 2012 was 1 procent hoger dan een jaar daarvoor (figuur 1). Wanneer dit wordt vergeleken met voorgaande zomerspelen dan blijkt dat een dergelijke groei zich na 2000 (Sydney) niet meer heeft voorgedaan (figuur 5). Niet alleen de Spelen, maar ook andere zaken, waren van invloed op deze ontwikkelingen. In China vond in 2008 bijvoorbeeld een aardbeving plaats die het inkomend toerisme geen goed heeft gedaan.

Bron: VisitBritain (2013), o.b.v. data UNWTO, bewerking Mulier Instituut

Conclusie en reflectie

In het Olympisch kwartaal waren er in het VK en in Londen minder bezoekers dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Deze groep heeft daarentegen méér besteed, zowel in Londen als in het land als geheel. Mogelijk heeft dit te maken met de verschillen in samenstelling tussen de groep bezoekers in het derde kwartaal in 2011 en die in 2012. Het derde kwartaal van 2012 heeft waarschijnlijk een ander type bezoeker aangetrokken dan in die periode in 2011. In totaal was 2012 wat betreft het aantal buitenlandse bezoeken het beste sinds 2008.

"DE GROEI IN 2012 IN HET VK WORDT IN EEN ANDER DAGLICHT GEPLAATST ALS HET INKOMEND TOERISME IN ANDERE LANDEN AFNEEMT, DAN WEL TOENEEMT."

Het aantal buitenlandse bezoeken en de bijbehorende bestedingen vormen interessante kost bij de bepaling van de economische betekenis van een (mega-)sportevenement. Het is echter maar een deel van het verhaal. Andere relevante aspecten zijn bijvoorbeeld de mate waarin de Spelen ervoor gezorgd hebben dat de Britten in eigen land zijn gebleven (in plaats van een bezoek aan het buitenland) of juist omwille van de Spelen het land 'ontvlucht' zijn. Ten tweede bieden de gepresenteerde cijfers geen zicht op het toeristisch scenario zonder de Spelen: onhelder is welke groep bezoekers er zonder de Spelen niet geweest zou zijn en hoe groot de groep is die zonder de Spelen juist wel was afgereisd naar het VK en die dat nu niet deed. Ten derde zijn er veel ontwikkelingen die – los van de Spelen - invloed hebben uitgeoefend op het inkomend toerisme en de daarmee gepaard gaande uitgaven. De economische malaise heeft vermoedelijk remmend gewerkt op het inkomend toerisme, net als de extreme hoeveelheid regenval in de lente van 2012. In de vierde plaats kunnen toeristische ontwikkelingen in het buitenland de cijfers in dit artikel meer betekenis geven. De groei in 2012 in het VK wordt in een ander daglicht geplaatst als het inkomend toerisme in andere landen afneemt, dan wel toeneemt. VisitBritain zet in op het verzilveren van de kansen die de Spelen volgens hen de komende jaren nog bieden. Na het zaaien tot en met 2012 wordt er de komende jaren gemest en – zo is de bedoeling – geoogst. VisitBritain mikt op 40 miljoen buitenlandse bezoeken in 2020 (in 2012 was dat nog 31,1 miljoen). De algehele toeristische betekenis van de Spelen van 2012 laat zich daarom op termijn beter beschrijven dan in dit artikel, ruim een jaar na de Spelen, is gedaan.

Aanvullende informatie

Dit artikel is een thematische uitdieping van een onderwerp dat in het boek *The story of London 2012* aan de orde komt. *The story of London 2012* is een initiatief van het Mulier Instituut. De Universiteit Utrecht heeft een bijdrage aan het boek geleverd. In *The story of London 2012* wordt de balans ten aanzien van de maatschappelijke betekenis van de Olympische en Paralympische Spelen 2012 opgemaakt. Voor het boek is gebruikgemaakt van onderzoeken die in het Verenigd Koninkrijk zijn uitgevoerd en er heeft een onderzoek onder de Nederlandse bevolking plaatsgevonden. *The story of London 2012* bevat een schat aan informatie over het verloop en de betekenis van de Olympische en Paralympische Spelen van 2012. In het boek wordt onder andere ingegaan op de betekenis van de Spelen voor de Britse sport, de economie en de sociale samenhang. Ook is er ruimschoots aandacht voor de beleving van de Spelen van 2012 in Nederland. Daarmee is het boek van waarde voor iedereen die zich beleidsmatig of anderszins interesseert in grote sportevenementen, en wat die voor de maatschappij kunnen betekenen. *Afbeelding: Flickr (CC) [James McEwan](#)*